

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2016

aruandeaasta lõpp: 31.12.2016

ärinimi: Eesti Tõusigade Aretusühistu

registrikood: 10023404

tänavatalu nimi, Aretuse 2

maja ja korteri number:

alevik: Märja alevik

vald: Tähtvere vald

maakond: Tartu maakond

postisihnumber: 61406

telefon: +372 7493144, +372 5135927

faks: +372 2493127

e-posti aadress: estpig@estpig.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	5
Bilanss	5
Kasumiaruanne	6
Raamatupidamise aastaaruande lisad	7
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	7
Lisa 2 Raha	8
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	9
Lisa 4 Varud	10
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	10
Lisa 6 Pikaajalised finantsinvesteeringud	10
Lisa 7 Materiaalsed põhivarad	11
Lisa 8 Laenukohustised	12
Lisa 9 Võlad ja ettemaksed	13
Lisa 10 Tingimuslikud kohustised ja varad	13
Lisa 11 Sihtfinantseerimine	13
Lisa 12 Müügitulu	14
Lisa 13 Muud äritulud	14
Lisa 14 Kaubad, toore, materjal ja teenused	15
Lisa 15 Mitmesugused tegevuskulud	15
Lisa 16 Tööjõukulud	16
Lisa 17 Seotud osapooled	16
Lisa 18 Sündmused pärast bilansipäeva	17
Aruande allkirjad	18

Tegevusaruanne

Seakasvatusektori olukord. Möödunud on 2016. majandusaasta nii kordaminekute kui ka muredega. Seekord tuleb tõdeda, et kõigi põllumajandusloomade arv on vähenenud ja kahjuks kõige rohkem seakasvatases, kus sigade arvu vähenemine kahel järjestikusel aastal on olnud kokku 90 000 sea võrra. Peamine põhjus on jätkuvalt sigade Aafrika katk, sellest tingitud kitsendustsoonide kehtestamine majandamisel, aga samuti väga madalad kokkuostuhinnad. Sealihaga on siiski jätkuvalt enim tarbitav lihaliiik elanikkonna toidulaual ja kinnitab seega seakasvatuse olulist rolli toidutootmise ahelas. Toidu- kui ka teiste maamajandusvaldkondade arendamine vajab seega pikaajalist, terviklikku ja strateegilist lähenemist. Arvestades võrdsema konkurentsi tingimusi ja kriisi mõjude leevendamise vajadust Euroopa Liidu majandusruumis, tuleks Eestis aastatel 2017 kuni 2020 põllumajandustootjatele maksta üleminekutoetusi täies mahus.

Põllumajandusettevõtjad on oma korduvates pöördumistes valitsuserakondade poole rõhutanud, et eelolevatel aastatel on vaja suurt tähelepanu pöörata kriisi tõttu kannatanud sea- ja veisekasvatuse potentsiaali taastamisele ja hoidmisele läbi tõuaretuse toetamise. Samas peame olema valmis järgmisteks võimalikeks turukriisideks ja looma tõhusad riskijuhtimise meetmed riiklikul tasemel.

Toidusektori arendamisel on oluline hõlmata laiapõhjaliselt põllumajandussaaduste tootmine, töötlemine ja müük nii sise- kui välisurgudel. Teha tuleb jõupingutusi toiduainete tarneahela parema toimimise tagamiseks - ebaausate kauplemistavade ohjamine, ühistegevuse toetamine, väiksemate tootjate turupositsiooni parandamine, konkurentsiõiguse ajakohasuse järgimine jne.

Seakasvatusektor on kriisis alates aastast 2012, mil Venemaa keelustas elussigade sisseveo Euroopa Liidust. Seega on sektori kriis kestnud mitte oskamatu majandamise, vaid rahvusvahelise poliitika ja liikmesriikide ühissanktsioonide tõttu.

Maaettevõtjate esindajate aktiivse sekkumise tulemusena on uue valitsusliidu koalitsioonilepingusse saanud kirja need maaelu toetavad meetmed, mida põllumeeste esindusorganisatsioonid on juba aastaid nõudnud ja millele valitsuse tähelepanu korduvalt juhitud. Koalitsioonilepinguga lubatakse toetada maaelu, tõstes põllumajandusvaldkonna rahastust üleminekutoetuse maksimaalse määra ulatuses, suurendades 2017. aastal kriisiabi suunata vaid vahendeid ja tõstes kriisi tõttu tõuaretustoetusi seakasvatajatele.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et koalitsioonilepe on toonud põllumajandustootjatele eelnevate perioodidega võrreldes soodsa tulemuse, eelkõige üleminekutoetuste taastamise, mis parandab tunduvalt Eesti põllumeeste konkurentsi tingimusi.

Aretus. Kõigile tegevusloaga aretusorganisatsioonidele rakendus alates 2017. aastast uus aretustoetuse määrus, mis muudab toetuse kasutamist - aretustoetust makstakse kuludokumentide alusel määrusega ettenähtud abikõlblike tegevuste eest. Tõuaretus on konkurentsivõimelise loomakasvatuse aluseks. Et loomakasvatavad saaksid kasutada parimate tõuloomade paljundusmaterjali, tuleb seista selle eest, et aretada võimalikult produktiivseid ja majanduslikult tasuvaid tõugusid. Ette on nähtud täiendavad vahendid tõuaretuse toetuseks.

Aretustoetustoetust makstakse aretusühistule põllumajandusloomade tõuraamatu ja aretusregistri pidamise, jõudluskontrolli läbiviimise ning geneetilise väärtuse hindamise kulude hüvitamiseks.

Jõudluskontroll. Sigade jõudluskontrollis oli 31.12.2016 seisuga 24 farmi ja 10 031 siga, kellest 573 olid emikud (siga karjatulekust esimese seemenduseeni), 1786 nooremised (siga esimesest seemendusest esimese poegimiseni), 7576 emised ja 96 kuldid. Eraldi arvestust peetakse aretusühistu Vasula seemendusjaama kohta, kus aasta lõpu andmetega oli karjas 45 kultu. Tõugudest olid esindatud jorkšir, landrass, djurok ja pjeträän ning ristandkuldid djurok X landrass ja djurok X pjeträän. Põhikarja sigade tõulises koosseisus olulisi muutusi ei ole - 31,7% on karjades puhtatõulisi ja 61,9% ristandsigu. Jõudlusnäitajate osas on seakasvatavad suutnud oma taset hoida. Siiski viljakusnäitajate väike langus vajab eraldi analüüsi. Oma osa on siin kindlasti ebasoodsal majanduskeskkonnal, turuolukorral ja sisendite ostuhinnal. Aretusühistu omab eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli Aktsiaseltsis osalust 15 000 aktsiaga. Nimetatud organisatsiooni nõukogus esindab aretusühistut Ulve Märtson Hinna SK OÜst.

Liikmed. Struktuur ja juhtimine. Eesti Tõusigade Aretusühistusse kuulus seisuga 31.12.2016 kakskümmend Eesti kapitalil põhinevat seafarmi. Aretusühistu on tunnustatud sigade tõuraamatu (puhtatõulised sead) ja aretusregistri (ristandsead) pidaja. Kõigil liikmetel on kohustus osaleda sigade jõudluskontrolli läbiviimisel.

Liikmete üldkoosolek valib kolmeks aastaks 5 kuni 9 liikmelise nõukogu. Nõukogu on valitud viieliikmelisena. Juhatusse valitakse nõukogu poolt 1 kuni 3 liiget viieks aastaks ja on käesoleval ajal üheliikmeline. Aretusalased otsused teeb aretusühistu nõukogu. Aretusühistu põhitegevuse aluseks on aretusprogramm "Marmorliha" (www.estpig.ee), mis on ametlikult tunnustatud Veterinaar- ja Toiduameti poolt.

Majandustuluemused. 2016. aastal moodustasid ärituludest müügitulu (spermamüük, nõuande- ja konsulendi teenus, valgulistest söödakomponentide ühisostud) 822 396 eurot ja muud äritulud - liikmemaksutulu 10 500 eurot, PRIA toetused 470 731 eurot.

Müügitulu vähenemine võrreldes 2015.a. oli tingitud söödakomponentide ühisostude vähenemisest ligi 470 tuhande euro võrra. Keskmise töötajate arv oli 2016. aastal 8. Tööjõukulud, arvestatuna nii põhikohaga töötajatele kui ka lepingulistele töötajatele olid kokku 154 638 eurot, sotsiaalmaks 52142 eurot. Peamisteks investeeringuteks 2016. aastal oli tõukultide ost Norsvini ja Soome FigenOY aretusfirmadest, koguses 31 kultu ja summas 76 815 eurot. Eesti baasaretusfarmist osteti tõukultu 8, summas 4348 eurot. 2016.a. majandustulemus kujunes kahjumiks 46 854 eurot. Peamiseks kahjumi tekkimise põhjuseks oli liikmesfarmidele jõudluskontrolli andmete esitamise eest tasumine, mida 2015.a. ei tehtud. Samuti söödakomponentide vahendamise mahu oluline vähenemine 2016.a. võrreldes 2015.a. Kahjumi katmine on kavandatud muude reserve arvelt.

Vastse-Kuuste lihatööstuse ostmine. Vastse-Kuuste LT ostmise otsus kinnitati 26.11.2015. a erakorralisel üldkoosolekul. Kinnistute võlaõiguslik leping allkirjastati juhatuse poolt 14.03.2016 ja omandi üleandmise asjaõigusleping 13.06.2016. Lihatoöstuse käivitamiseks asutati ostuprotsessis osalevate aretusühistu liikmete poolt Ühistu Eesti Lihatoöstus, mille nõukogu pöördus aretusühistu poole oma nõukogu 08.02.2017.a. avaldusega omandada kõnealolev lihatööstus aretusühistult. Eesti Tõusigade Aretusühistu nõukogu tegi otsuse ostu-müügi protsessi läbiviimiseks 08.03.2017. a. tingimuseel, et Ühistu Eesti Lihatoöstus on tasunud kohustused aretusühistu ees, mis on tekkinud kuni müügihetkeni. 27.03.2017.a. toimus müügi tehing Eesti Tõusigade Aretusühistu ja Ühistu Eesti Lihatoöstus vahel Vastse-Kuuste lihatööstuse varade osas. Eesti Tõusigade Aretusühistul ei tekkinud lihatööstuse projektiga seotult kasumit ega kahjumit.

Koostööprojektid. Eesti Tõusigade Aretusühistu on liige Eesti Põllumajandus-Kaubanduskojas (nõukogusse valiti ühistu poolt Kalmer Märtsen), Eesti Seakasvatajate Liidus (aretusühistut esindab Urmas Laht) ja organisatsioonis European Pig Producers. Aretusalast koostööd tehakse Figen OYga Soome Vabariigist ja jätkuvalt Norra aretusorganisatsiooniga Norsvin International. Koostöö jätkub samuti Eesti Maaülikooliga sealiha kvaliteediuuringute alal.

Koolitus. Maaeluministeeriumi tellimusel korraldas 2016.a. kevadel Eesti Tõusigade Aretusühistu sigade Aafrika katku teemalised infopäevad seakasvatajatele ja teistele huvitatud osapooltele neljas Eesti piirkorras (Tartu, Viljandi, Rakvere ja Saaremaa). Infopäevadel esinesid SAK leviku põhjuste ja bioohutuse ettekannetega Eesti Maaülikooli, Veterinaar- ja Toiduameti, seakasvatajate ja Eesti Tõusigade Aretusühistu esindajad.

27.-28.10.2016 toimus ja sai positiivse tagasiside traditsiooniline seakasvatusalane õppeseminar Rakveres, kus nakkuskaitse ja bioohutuse teemadel oli kutsutud seminari läbi viima Taani LandboNord tunnustatud nõustaja Josva Moller Jensen.

Tegevusplaanid 2017. aastaks. Käesoleva aasta peamine tegevuseesmärk on uue, internetipõhise jõudluskontrolli tarkvara väljatöötamine koostöös Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli Keskusega, Maaeluministeeriumiga ja Veterinaar- ja Toiduametiga. Jätkub põhikirjaliste ja aretusprogrammi "Marmorliha" seatud eemärkide täitmine tõutumiku geneetiliste omaduste parandamiseks.

Kokkuvõte. Tuleb soovida rohkemat koostöövalmidust ja edukat jätku ühistulisele koostegutsemisele.

Juhatuse liige Raivo Laanemaa

Peamised finantsnäitajad	2016	2015
Lühiajalise võla kattekordaja e maksevõime = käibevara / lühiajalised kohustised	1,32	3,58
Võlakordaja = kohustused / kogupassiva	0,68	0,25
Üld- ja juhtimiskulude tase = üld- ja juhtimiskulude summa / müügitulu	0,34	0,10

Ramatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	329 825	399 979	2
Nõuded ja ettemaksud	189 692	149 614	3
Varud	995 067	16 165	4
Kokku käibevarad	1 514 584	565 758	
Põhivarad			
Finantsinvesteeringud	15 000	15 000	6
Materiaalsed põhivarad	182 521	207 375	7
Kokku põhivarad	197 521	222 375	
Kokku varad	1 712 105	788 133	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	1 021 120	20 577	8
Võlad ja ettemaksud	129 390	137 618	5,9
Kokku lühiajalised kohustised	1 150 510	158 195	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	16 362	37 851	8
Kokku pikaajalised kohustised	16 362	37 851	
Kokku kohustised	1 166 872	196 046	
Omakapital			
Osakapital nimiväärtuses	10 000	10 000	
Kohustuslik reservkapital	1 016	1 016	
Muud reservid	466 106	298 434	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	114 965	114 965	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-46 854	167 672	
Kokku omakapital	545 233	592 087	
Kokku kohustised ja omakapital	1 712 105	788 133	

Kasumiaruanne

(eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Müügitulu	822 396	1 319 772	12
Muud äritulud	482 213	486 318	11,13
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-776 566	-1 241 522	14
Mitmesugused tegevuskulud	-326 591	-128 294	15
Tööjõukulud	-213 053	-219 025	16
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-34 181	-38 751	7
Muud ärikulud	-324	-10 737	
Ärikasum (kahjum)	-46 106	167 761	
Intressitulud	47	0	
Intressikulud	-795	-1 441	
Muud finantstulud ja -kulud	0	1 352	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	-46 854	167 672	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-46 854	167 672	

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Eesti Tõusigade Aretusühistu 2016.aasta majandusaasta aruanne on koostatud väikeettevõtja lühendatud aastaaruandele esitatud nõudeid järgides.

Eesti Tõusigade Aretusühistu 2016. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtuvalt Eesti finantsaruandluse standardist.

Eesti Tõusigade Aretusühistu kasutab kasumiaruande koostamisel Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse lisa 2 toodud kasumiaruande skeemi nr 1.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes ja euro täpsusega.

Eesti Tõusigade Aretusühistu omab teise ettevõtte aktsiaid. Eesti Tõusigade Aretusühistu ei kuulu ühegi äriühenduse koosseisu, aastaaruanne on iseseisev aruanne.

Eesti Tõusigade Aretusühistu raamatupidamisarvestus toimub tekkepõhisest arvestusprintsibiist lähtuvalt. Kasutatakse soetusmaksumuse printsipi.

Finantsvarad

Finantsvarana on kajastatud:

1. raha pangaarvetel
2. nõudeid ostjate vastu
3. muud lühiajalisi nõudeid

Finantsvarad võetakse esialgu arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest saadava tasu õiglane väärtus. Kui finantsvara eest tasutakse 1 aasta jooksul, loetakse vara soetusmaksumuseks saadud rahasumma nominaalväärtust. Edaspidi kajastatakse finantsvarasid korrigeeritud soetusmaksumuses. Ettevõttel on ainult lühiajalised finantsvarad.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes arvelduskontode jääke.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuetena kajastatakse nõudeid ostjate vastu, laekumata liikmemaksudid, ettemaksudid teenuste eest.

Varud

Varud võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest ja muudest otsestest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalse põhivara kajastamisel bilansis on selle soetusmaksumusest maha arvatud akumulieeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Olulisuse printsibiist lähtudes võetakse arvele põhivarana need varaobjektid, mille soetusmaksumus ületab 1000 eurot ja mille kasulik eluiga on üle ühe aasta. Materiaalse põhivara gruppidele on üldjuhul määratud järgmised kasulikud eluead:

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 1000

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Hooned ja rajatised	15-30
Transpordivahendid	5
Masinaid ja seadmed	5-10

Inventar	4-10
Arvutid ja arvutisüsteemid	3-5

Finantskohustised

Finantskohustusena kajastatakse tarnijatele tasumata arveid, maksuvõlgasid, võlgasid töövõtjatele, tasumata liisingumakseid ja muid lühi- ja pikaajalisi kohustusi.

Finantskohustused võetakse arvele nende soetusmaksumusese, milleks on üldjuhul tasumisele kuuluv rahasuumma nominaalväärtuses.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Tingimusliku kohustusena arvestatakse tulumaksu kohustust, mis tekiks kogu jaotamata kasumi ja muude reservide väljajaotamisel dividendideks ning võimalikku dividendikohustust.

Sihtfinantseerimine

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude-kulude vastavuse printsiibist. Valitsuse sihtfinantseerimine, mida saadi eelmise perioodi tegevuskulude kompenseerimiseks, arvestatakse selle perioodi tuluna, millal sihtfinantseerimise summat saab usaldusväärselt ja objektiivselt määrata ning kui laekumine on tõenäoline, rakendades brutomeetodit.

Tulud

Kaupade müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Teenuste osutamise seotud tulu kajastatakse vastavalt osutatava teenuse täitmise valmidusastmele. Teenuse täitmise valmidusastet hinnatakse lähtudes teenusele seni tehtud kulutuste osast võrreldes projekti kogukuludega.

Kulud

Kulud kajastatakse kulu tekkimise momendil, arvestamata maksetähtaega. Kulud on jaotatud otstarbe alusel "Kaupad, toore, materjal ja teenused", kus kajastatakse põhitegevuseks soetatud kaupad ja teenused - müüdud kauba kulu, sperma, ravimid, söödad jne. Kasumiaruande kirjel "Muud tegevuskulud" kajastatakse tegevuskulud - põhivara remont ja hooldus, sidekulud, kindlustused jne.

Seotud osapooled

Seotud osapoolteks on ettevõtte töötajad, juhatuse liikmed, nõukogu liikmed ja nende perekonnaliikmed ning nende isikute kontrolli alla kuuluvad ettevõtted.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Raha	329 825	399 979
Kokku raha	329 825	399 979

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2016	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	172 147	172 147
Ostjatelt laekumata arved	172 147	172 147
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	338	338
Muud nõuded	1 609	1 609
Viitlaekumised	1 609	1 609
Ettemaksed	15 598	15 598
Tulevaste perioodide kulud	867	867
Muud makstud ettemaksed	14 731	14 731
Kokku nõuded ja ettemaksed	189 692	189 692
	31.12.2015	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	126 903	126 903
Ostjatelt laekumata arved	126 903	126 903
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	906	906
Muud nõuded	2 918	2 918
Viitlaekumised	2 918	2 918
Ettemaksed	18 887	18 887
Tulevaste perioodide kulud	1 390	1 390
Muud makstud ettemaksed	17 497	17 497
Kokku nõuded ja ettemaksed	149 614	149 614

Nõudeid ostjate vastu kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses. Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud tõenäoliselt laekuvatest summadest lähtudes. Seejuures hinnatakse iga kliendi laekumata arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded kajastatakse tegevuskuludes. Lootusetud nõuded on kantud bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumisi kajastatakse ebatõenäoliste nõuete kulu vähenemisena. Varem kuluks kantud nõudeid ei laekus 2016.a. jooksul 513 eurot.

Kirjel "Muud makstud ettemaksed" moodustab 2015.a. kirjel PRIA projektidega seotud ettemaksed 15497 eurot ja laekumata liikmemaksud 2000 eurot.

2016.a. samal kirjel PRIA projektidega seotud ettemaksed 14731 ja laekumata liikmemaksud 1500 eurot.

2016.a. hinnati lootusetult laekuvateks nõueteks summas 736 eurot, sealhulgas pankrotinõue on esitatud osaühing Sponsum summas 680 eurot. Nimetatud nõue on kantud 2016.a. kuludesse.

Bilansi kuupäeva seisuga 31.12.2015 oli nõuete koosseisus vanemaid kui 90 päeva 12559 euro eest.

31.12.2016 on ostjatelt laekumata arvete koosseisus vanemaid kui 90 päeva laekumata nõudeid 12571 euro eest.

Juhatuse hinnangul on antud pikaajaliseks kujunenud nõue laekuv 2017.a.

Lisa 4 Varud

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Müügiks ostetud kaubad	995 067	16 165
Kokku varud	995 067	16 165

Varude kuludes kajastamisel ja varude bilansilise väärtuse arvutamisel kasutatakse FIFO meetodit. Varud kajastatakse bilansis lähtudes sellest, kumb on madalam, kas nende soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Varude allahindlusi nende neto realiseerimisväärtusele kajastatakse allahindluse perioodil müüdüd toodangu (kaupade, teenuste) kuluna.

31.12.2015 varudes on kajastatud MS Schippers'ilt edasimüügi eesmärgil ostetud seakasvatajatele tarvilikud väikevahendid (seemenduskateetrid, kõrvamärgid emistele ja põrsastele jne).

31.12.2016 on varudes real müügiks ostetud kaubad kajastatud edasimüügiks mõeldud seakasvatustarvikud maksumusega 10067 eurot ning Vastse-Kuustes asuva lihatööstuse varad maksumusega 985000 eurot.

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2016		31.12.2015	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks		12 824		10 066
Üksikisiku tulumaks		8 013		6 627
Erisoodustuse tulumaks		137		233
Sotsiaalmaks		14 768		12 397
Kohustuslik kogumispension		747		572
Töötuskindlustusmaksed		788		662
Aktsiisimaks		160		
Intress		14		9
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad		109		
Ettemaksukonto jääk	338		906	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	338	37 560	906	30 566

Lisa 6 Pikaajalised finantsinvesteeringud

(eurodes)

	31.12.2015		31.12.2016	
	Aktsiad ja osad	Kokku	Aktsiad ja osad	Kokku
31.12.2015	15 000	15 000		
31.12.2015	15 000	15 000		
31.12.2016	15 000	15 000		

2015.a. tehtud sissemakse Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS-i summas 15000 eurot. Osaluse määr 1,51%

Lisa 7 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

											Kokku
	Maa	Ehitised				Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad			Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
			Transportivahendid	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed			Lõpetamata projektid	Ettemaksed		
31.12.2015											
Soetusmaksumus	1 432	371 592	5 487	10 341	108 668	124 496	26 330	0		0	523 850
Akumuleeritud kulum	0	-183 383	-5 487	-7 170	-101 055	-113 712	-19 380	0		0	-316 475
Jääkmaksumus	1 432	188 209	0	3 171	7 613	10 784	6 950	0		0	207 375
Ostud ja parendused			2 311		2 950	5 261		2 900	1 166	4 066	9 327
Muud ostud ja parendused			2 311		2 950	5 261		2 900	1 166	4 066	9 327
Amortisatsioonikulu		-24 004	-39	-2 068	-4 527	-6 634	-3 543				-34 181
31.12.2016											
Soetusmaksumus	1 432	371 592	7 798	10 341	111 618	129 757	26 330	2 900	1 166	4 066	533 177
Akumuleeritud kulum		-207 387	-5 526	-9 238	-105 582	-120 346	-22 923	0	0		-350 656
Jääkmaksumus	1 432	164 205	2 272	1 103	6 036	9 411	3 407	2 900	1 166	4 066	182 521

Lisa 8 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised laenud							
Lühiajaline laen Maaelu Arendamise Sihtasutus	500 000	500 000					
Lühiajaline laen Tallinna Äripanga AS	500 000	500 000					
Lühiajalised laenud kokku	1 000 000	1 000 000					
Pikaajalised laenud							
Pikaajaline laen Swedbank AS	37 482	21 120	16 362		1,73%	EUR	24.09.2018
Pikaajalised laenud kokku	37 482	21 120	16 362				
Laenukohustised kokku	1 037 482	1 021 120	16 362				
	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Pikaajalised laenud							
Pikaajaline laen Swedbank	58 428	20 577	37 851		1,73%	EUR	24.09.2018
Pikaajalised laenud kokku	58 428	20 577	37 851				
Laenukohustised kokku	58 428	20 577	37 851				

Tagatiseks panditud varade bilansiline (jäak)maksumus		
	31.12.2016	31.12.2015
Maa	1 432	1 432
Ehitised	600 000	0
Masinad ja seadmed	385 000	0
Kokku	986 432	1 432

Pikaajalise laenu tagatiseks on hüpoteek kinnistule (reg.osa 512104) asukohaga Vasula küla, Tartu vald, Tartu maakond
Lühiajaliste laenude tagatiseks on hüpoteegid kinnistule Tööstuse (reg. osa 977838) asukohaga Vastse-Kuuste alevik ja kinnistule Puhastuse (reg. osa 1559838) asukohaga Leevijõe küla, Vastse-Kuuste vald Põlva maakond. Hüpoteek ulatub kinnisasja olulistele osadele ja päraldistele.

Lisa 9 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2016	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	7 884	7 884
Võlad töövõtjatele	38 102	38 102
Maksuvõlad	37 560	37 560
Muud võlad	45 844	45 844
Muud viitvõlad	45 844	45 844
Kokku võlad ja ettemaksed	129 390	129 390
	31.12.2015	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	70 752	70 752
Võlad töövõtjatele	30 925	30 925
Maksuvõlad	30 566	30 566
Muud võlad	5 375	5 375
Muud viitvõlad	5 375	5 375
Kokku võlad ja ettemaksed	137 618	137 618

Kogu võlgadest tarnijate vastu seisuga 31.12.2015 pikemaajalisi kui 30 päeva ei ole.

Muude viitvõlgade all on suurima osakaaluga, 43 000 eurot, ETSAÜ liikmete nõuded Ühistu Eesti Lihatoöstuse osamaksete osas, mis on makstud ETSAÜ arveldusarvele 2016.a., kuid seisuga 31.12.2016 edasi kandmata.

Lisa 10 Tingimuslikud kohustised ja varad

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Tingimuslikud kohustised		
Võimalikud dividendid	427 374	443 563
Tulumaksukohustis võimalikelt dividendidelt	106 843	147 854
Kokku tingimuslikud kohustised	534 217	591 417

Lisa 11 Sihtfinantseerimine

(eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	Saadud	Tulu	31.12.2015
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks			
Aretustoetus	468 012	-468 012	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	468 012	-468 012	0
Kokku sihtfinantseerimine	468 012	-468 012	0

	Saadud	Tulu	31.12.2016
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks			
Aretustoetus	470 731	-470 731	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	470 731	-470 731	0
Kokku sihtfinantseerimine	470 731	-470 731	0

Lisa 12 Müügitulu

(eurodes)

	2016	2015
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	822 396	1 314 351
Poola	0	1 268
Läti	0	4 153
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	822 396	1 319 772
Kokku müügitulu	822 396	1 319 772
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Seemendusjaama müügitulu (01621)	153 771	186 160
Aretusteenused (01621)	5 447	9 392
Koolitusteenused (85599)	5 432	1 443
Kaupade müük (01621)	17 095	35 303
Söödakomponentide müük (46211)	617 366	1 087 474
Muud müügid	23 285	0
Kokku müügitulu	822 396	1 319 772

Lisa 13 Muud äritulud

(eurodes)

	2016	2015
Kasum materiaalsete põhivarade müügist	0	3 166
Tulu sihtfinantseerimisest	470 731	468 012
Liikmemaksud	10 500	14 500
Muud	982	640
Kokku muud äritulud	482 213	486 318

Tuluna sihtfinantseerimisest on kajastatud 2016.a. saadud aretustoetus.

Lisa 14 Kaubad, toore, materjal ja teenused (eurodes)

	2016	2015
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	634 410	1 100 920
Energia	26 315	31 546
Elektrienergia	11 587	11 799
Soojusenergia	1 758	1 386
Kütus	12 970	18 361
Ostusöödad, ravimid, tõumaterjal	100 002	102 800
Muud	15 839	6 256
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	776 566	1 241 522

Lisa 15 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2016	2015
Üür ja rent	19 812	17 314
Mitmesugused bürookulud	32 211	7 430
Lähetuskulud	5 317	1 149
Koolituskulud	1 296	398
Riiklikud ja kohalikud maksud	917	671
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	736	14 514
Seadmete, autode remont ja hooldus	13 165	12 400
Andmebaaside haldamine, jõudlusandmete kogumine	203 529	19 173
Kindlustuskulud	4 503	3 882
Seminaride ja koosolekute korraldamisega seotud kulud	14 253	7 456
Soetatud väikeinventar	4 602	4 826
Hoonete remont ja korrashoid	5 447	14 584
Sisseostetud teenused	10 600	15 603
Transpordikulud	4 577	5 442
Reklaam	2 724	1 394
Muud	2 902	2 058
Kokku mitmesugused tegevuskulud	326 591	128 294

Lisa 16 Tööjõukulud

(eurodes)

	2016	2015
Palgakulu	154 638	165 448
Sotsiaalmaksud	52 142	55 813
Puhkusereservi muutus	6 273	-2 236
Kokku tööjõukulud	213 053	219 025
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	8	8
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötav isik	8	8
Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige	5	5

Lisa 17 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2016		31.12.2015	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	27 095	0	52 711	0
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	42	0	1 258	0

Ostud ja müügid

	2016		2015	
	Ostud	Müügid	Ostud	Müügid
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	58 612	245 697	9 692	296 225
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	17 685	10 987	0	15 122

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused

	2016	2015
Arvestatud tasu	42 472	32 298

Juhtkonna hinnangul on tehinguid seotud osapooltega tehtud vastavalt turutingimustele.

Juhatuse ja nõukogu liikmetele ei ole ette nähtud hüvitisi juhatuse ja nõukogu liikme volituste lõppemisel või lõpetamisel.

Lisa 18 Sündmused pärast bilansipäeva

27.03.2017 müüdi Vastse-Kuuste lihatööstusega varad Ühistule Eesti Lihatööstus.

Enne tehingu toimumist oli Ühistu Eesti Lihatööstus tasunud kõik tööstuse käivitamise ja laenude teenindamisega seotud võlad Eesti Tõusigade Aretusühistule.

Vastse-Kuuste lihatööstuse varade müügist kasumit ega kahjumit ei tekkinud.

Samuti tagastatakse Vastse-Kuuste lihatööstuse ostmiseks võetud laenu Maaelu Edendamise Sihaasutusele ja Tallinna Äripanga AS-le.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 29.03.2017

Eesti Tõusigade Aretusühistu (registrikood: 10023404) 01.01.2016 - 31.12.2016 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
RAIVO LAANEMAA	Juhatuse liige	29.03.2017

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Eesti Tõusigade Aretusühistu osanikele

Oleme üle vaadanud Eesti Tõusigade Aretusühistu raamatupidamise aastaaruande, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2016, nimetatud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta koostatud kasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet, raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid. Ülevaadatud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud lehekülgedel 5 kuni 17.

Juhtkonna vastutus raamatupidamisaruannete eest

Juhtkond vastutab selle eest, et see raamatupidamise aastaaruanne koostatakse ja esitatakse õiglaselt kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga, ning sellise sisekontrolli eest, mida juhtkond peab vajalikuks sellise raamatupidamise aastaaruande koostamiseks, mis on vaba olulisest, kas pettusest või veast tingitud väärkajastamisest.

Vandeaudiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada kokkuvõtte raamatupidamise aastaaruande kohta. Ülevaatus viidi läbi kooskõlas ülevaatuses töövõtude rahvusvahelise standardiga (ISRE) (Eesti) 2400 (muudetud) *Möödunud perioodide finantsaruannete ülevaatamise teenus*. ISRE (Eesti) 2400 (muudetud) nõuab meilt kokkuvõtte tegemist selle kohta, kas me oleme saanud teadlikuks millestki, mis paneks meid uskuma, et raamatupidamise aastaaruanne tervikuna ei ole kõigis olulistest osades koostatud kooskõlas rakendatava finantsaruandluse raamistikuga. Selle standardi kohaselt oleme ka kohustatud järgima asjassepuutuvaid eetikanoõudeid.

Raamatupidamise aastaaruande ülevaatus kooskõlas ISRE (Eesti) 2400-ga (muudetud) on piiratud kindlust andev töövõtt. Ülevaatuses käigus viiakse läbi protseduurid, mis eelkõige tähendab järelepäringute tegemist juhtkonnale ja teistele isikutele majandusüksuses (nagu asjakohane) ja analüütiliste protseduuride rakendamist, ning hangitud tõendusmaterjali hindamist.

Ülevaatuses käigus läbiviidud protseduurid on palju vähem mahukad kui rahvusvaheliste auditeerimise standarditega kooskõlas tehtud auditi käigus läbiviidud protseduurid. Seetõttu ei avalda me nende finantsaruannete kohta auditiarvamust.

Kokkuvõtte

Ülevaatuses põhjal ei saanud me teadlikuks millestki sellisest, mis paneks meid uskuma, et raamatupidamise aastaaruanne ei esita kõigis olulistest osades õiglaselt Eesti Tõusigade Aretusühistu finantsseisundit seisuga 31.12.2016 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

/digitaalselt allkirjastatud/

Inga Kuusik

Vandeaudiitori number 275

Inga Kuusik

Auditoorettevõtja tegevusloa number 245

Pärna 10-5, Tartu linn, Tartu maakond, 50604

30.03.2017

Audiitorite digitaalallkirjad

Eesti Tõusigade Aretusühistu (registrikood: 10023404) 01.01.2016 - 31.12.2016 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
INGA KUUSIK	Vandeaudiitor	30.03.2017

Kasumi jaotamise ettepanek

(eurodes)

	31.12.2016
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	114 965
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-46 854
Kokku	68 111
Jaotamine	
Teiste reservide suurendamine (vähendamine)	-46 854
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	114 965
Kokku	68 111

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Loomakasvatuse abitegevused	01621	176313	21.44%	Jah
Teravilja, töötlemata tubaka, seemnete ja loomasööda hulгимүүк	46211	617366	75.07%	Ei
Muu mujal liigitamata koolitus	85599	5432	0.66%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 7493144
Faks	+372 2493127
Mobiiltelefon	+372 5135927
E-posti aadress	estpig@estpig.ee